

S p r á v a
o činnosti odborovej kontroly nad BOZP v roku 2020

Správu vypracoval: **Mgr. Igor Maček**, inšpektor BOZP OZP SR

Správu predkladá: **Ing. Magdaléna Mellenová**, predsedníčka OZ Potravinárov SR

Odborová kontrola stavu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci bola vykonávaná v súlade s platnou legislatívou:

- Zákonč.311/2001 Z.z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov,
- Zákon č.124/2006 Z.z., Zákon o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon NR SR č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon NR SR č. 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Vyhláška MZ SR č. 99/2016 Z. z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred záťažou teplom a chladom pri práci
- Vyhláška MPSVaR SR č. 147/2013 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností
- Vyhláška MPSVaR č. 508/2009 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia
- Vyhláška MPSVaR č.500/2006 Z.z. o registrovanom pracovnom úraze,
- Vyhláška MZ SR č.448/2007 Z.z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach návrhu na zaradenie prác do kategórií,
- Nariadenie vlády SR č. 281/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami
- Nariadenie vlády SR č. 392/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov
- Nariadenie vlády SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko
- Nariadenie vlády SR č. 395/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov
- Nariadenie vlády SR č. 416/2005 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou vibráciám
- **a ďalšími** súvisiacimi zákonnými ustanoveniami.

Kontrolná a poradenská činnosť, ako aj ďalšie aktivity v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, sú realizované na základe pokynov vedenia zväzu a požiadaviek uplatňovaných zo strany KOZ a ZO OZ Potravinárov SR.

ČASŤ I.

Všeobecné údaje

1. Údaje o počte profesionálnych odborových inšpektorov BOZP

Celá činnosť v oblasti BOZP, ako kontrolná, konzultačná, vzdelávacia, poradenská činnosť, pripomienkovanie návrhov legislatívy a interných predpisov, je zabezpečovaná jedným zväzovým inšpektorom BP.

2. Údaje o počte vykonaných kontrol, z toho:

- ❖ základných kontrol BOZP
 - Heineken Slovensko distribúcia spol. s r.o., distribučné centrum Dubnica nad Váhom, Priemyselná 4601/6, 018 41 Dubnica nad Váhom
 - Levické mliekarne a.s., Júrska cesta č. 2, 934 01 Levice
 - Savencia Fromage & Dairy SK, a.s., ul.1 mája 124, 031 80 Liptovský Mikuláš
 - Syrárň Havran, a.s., ul. Priemyselná 1339 905 27 Senica
 - Zvolenská Mliekareň, s.r.o. T.G. Masaryka 8580, 960 01 Zvolen
 - Syrárň BEL Slovensko a.s., Lastomírska 1, 071 01 Michalovce, Slovakia
- ❖ komplexných kontrol BOZP
- ❖ tematických kontrol BOZP
- ❖ mimoriadnych kontrol BOZP
- ❖ následných kontrol BOZP
- ❖ iné kontroly, (napr. spoločné kontroly vykonané v spolupráci s orgánmi inšpekcie práce, alebo orgánmi zdravotného dohľadu a pod.).

❖ **V pláne kontrol na rok 2020, boli naplánované kontroly v podnikoch:**

- Topoľčianske pekárne a cukrárne, a.s., Topoľčany
- Podvihorlatské pekárne a cukrárne ,a.s., Humenné
- Považský cukor, a.s., Trenčianska Teplá
- Hyza, a.s. Topoľčany

Z dôvodu pandémie COVID 19, nebolo možné vykonať uvedené naplánované kontroly (v počte 4) a presúvajú sa do Plánu na rok 2021

- Kontrola na pracovisku Syrárň BEL Slovensko a.s., Lastomírska 1, 071 01 Michalovce, Slovakia, bola vykonaná v roku 2020, ale z dôvodu nedokončenia všetkých potrebných náležitostí, bude vykonaná následná kontrola v roku 2021.
- Na základe zistených nedostatkov z kontroly v roku 2020 na pracovisku Savencia Fromage & Dairy SK, a.s., ul.1 mája 124, 031 80 Liptovský Mikuláš, bude v roku 2021 vykonaná následná kontrola zameraná najmä na Bryndziareň a potrebnú rotáciu zamestnancov z dôvodu nadmernej fyzickej záťaži.

3. Základné údaje o počte vyšetrení pracovných úrazov, chorôb z povolania a závažných udalostí podľa § 17 zákona NR SR č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 500/2006 Z.z., ktorou sa ustanovuje vzor záznamu o registrovanom pracovnom úraze.

Zo strany ďalších organizácií, ktoré združuje Odborový zväz Potravinárov SR, neboli v priebehu roka 2020 hlásené závažné alebo smrteľné pracovné úrazy, prípadne choroby z povolania. Jednotlivé ZO nepožadovali účasť zväzu (republikového inšpektora BP) na vyšetrení registrovaných alebo evidovaných pracovných úrazov.

ČASŤ II.

Kontrolná činnosť odborov

V roku 2003 rozhodnutím orgánov KOZ SR vstúpila do platnosti „Jednotná metodika na výkon odborovej kontroly nad BOZP“, záväzná pre všetky OZ združené v KOZ SR. Tento dokument je základným návodom (odporúčaním) pre sledovanie, porovnávanie a hodnotenie výsledkov činnosti v starostlivosti o BOZP v zamestnávateľských organizáciách patriacich do

pôsobnosti KOZ SR. Jednotná metodika je podľa potreby doplňovaná v zmysle nových predpisov, najmä zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní v znení neskorších predpisov, zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, príslušných vyhlášok a nariadení vlády SR v oblasti BOZP. Kontrolná činnosť odborov je podľa tohto dokumentu zameraná najmä na preventívne pôsobenie, pri ktorom sa odhaľujú potenciálne nebezpečenstvá a riziká v pracovnom procese a prostredí, ktoré by mohli mať negatívny dopad na vznik pracovných úrazov, život alebo zdravie zamestnancov. V prípade zistenia nedostatkov u kontrolovaného zamestnávateľa je odborový inšpektor BOZP povinný vypracovať protokol o výsledku kontroly a ten prerokovať so zamestnávateľom alebo ním povereným zamestnancom. Po jednom vyhotovení protokolu o výsledku kontroly odovzdá zamestnávateľovi a odborovej organizácii. Protokol sa považuje za prerokovaný aj vtedy, ak sa zamestnávateľ alebo ním poverený zamestnanec odmietne oboznámiť s protokolom, písomne sa k nemu vyjadriť alebo ho podpísať. Túto skutočnosť uvedie odborový inšpektor BOZP v protokole.

Odborový inšpektor vypracuje záznam o kontrole BOZP, ak pri tejto kontrole u kontrolovaného zamestnávateľa nezistí porušenie predpisov. Záznam sa vypracuje aj v prípade neumožnenia výkonu kontroly zo strany zamestnávateľa.

Kontrola dodržiavania platnej legislatívy v oblasti BOZP a nedostatky zistené pri previerkovej činnosti odborov. (Táto časť pre vyhodnotenie zistených nedostatkov je v ročnej správe o BOZP).

1. Kontrola dodržiavania platnej legislatívy v oblasti BOZP a nedostatky zistené pri previerkovej činnosti odborov. Výsledky kontrolnej činnosti:

Požiadavka na prerušenie práce podľa § 149 ods. 1 písm. c) Zákonníka práce. V prípade zistenia bezprostredného a vážneho ohrozenia života alebo zdravia môže uložiť zamestnávateľovi odborový inšpektor BOZP požiadavku na prerušenie práce príslušným spôsobom. Do tabuľky sa uvedenie počet týchto uložených požiadaviek na prerušenie práce. V ročnej správe o stave o BOZP sa uvedie na príslušnom mieste pri rozbere nedostatkov stručný popis príčin, ktoré viedli odborového inšpektora BOZP k uloženiu týchto požiadaviek na prerušenie práce.

- ❖ **Požiadavka na prerušenie práce podľa § 149, ods. 1, písm. c) Zákonníka práce** – nebola pri kontrolách zo strany republikového inšpektora alebo na podnet orgánov OZ Potravinárov SR, v priebehu roka uplatňovaná. Tiež pri výkone kontrol nebol daný podnet zo strany zamestnancov alebo ZO, k uplatneniu takejto požiadavky.

2. Kontrola dodržiavania predpisov.

Do tejto skupiny bolo z pohľadu odborov vybraných pre štatistické hodnotenie najdôležitejšie základné ukazovatele, ktoré budú tvoriť podklady pre konkretizáciu a vyhodnotenie zistených nedostatkov, zároveň budú slúžiť aj ako podklady pre analýzu, grafické spracovanie a porovnávanie niektorých údajov zistených pri tejto činnosti. Posledný bod má v tomto štatistickom vyhodnotení iba doplňujúci a informatívny charakter.

- ❖ Kontrola dodržiavania predpisov sa vykonáva za účasti zástupcov odborovej organizácie v danom podniku a odborných pracovníkov, ktorých určí podnik. Spravidla sú to odborní pracovníci pre bezpečnosť práce, riadiaci pracovníci výroby a pracovníci personálnych útvarov.
- ❖ Pred začatím kontroly sa u predstaviteľov ZO OZ Potravinárov SR informujem o situácii a stave BOZP v danom podniku, a tiež o prípadných problémoch. Informácie základnej organizácie sú podnetom pre dôkladnejšie preskúmanie problémových oblastí v priebehu vykonávania kontroly.
- ❖ V zmysle platnej metodiky sú závery kontrol prerokované s vedením kontrolovanej organizácie, za účasti zástupcov zamestnancov alebo príslušného člena ZO OZ Potravinárov SR. Účastníci sa vyjadrujú k spôsobu vykonanej kontroly, ako aj k zisteným skutočnostiam.

3. Zaradenie a rozbor zistených nedostatkov do správy o činnosti

- ❖ **Nedostatky technického charakteru** /skratka NTCH/, (najmä najčastejšie zisťované nedostatky a porušenia z technických predpisov, napr. z vyhlášky SÚBP č. 59/1982 Zb. ktorou sa stanovujú základné požiadavky na zaistenie bezpečnosti práce a technických zariadení v znení neskorších predpisov, vyhlášky MPSV a R SR č. 508/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými...,
 - Pri kontrole regálov (neštandardných) ojedinele chýbali označenia povolenej záťaže a neboli predložené príslušné dokumenty k týmto regálom. Nebolo zistené preťaženie regálov, ktoré by deformovalo police.
 - Pri kontrole bolo zistené, že v skladoch nie je dodržané správne ukladania tovaru do vyhradených priestorov
- ❖ **Nedostatky zisťované v pracovných priestoroch a pracovných podmienkach** /skratka NPPP/ (niektoré porušenia ustanovení podľa § 6 zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o BOZP v znení neskorších predpisov a nedostatky z nariadenia vlády SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných požiadavkách na pracovisko a pod.).

- Podlahy na pracoviskách sú poškodené, nerovné.
 - Boli zistené poškodené – vybité vonkajšie parkovacie a prejazdové priestory.
 - Chýbajú bezpečnostné značenia (označenie manipulačných priestorov, komunikačné trasy, označenie bezpečnostnými nátermi schodov a schodísk).
 - Doplniť chýbajúce piktogramy
 - Vyriešenie bezpečnostného značenia komunikácie vysokozdvížných vozíkov a chodcov
 - Vyrovnanie vonkajšieho povrchu v prípade komunikácie vysokozdvížných vozíkov
 - Posúdiť možnosť odstrániť prahy, ktoré sú vyvýšené a prekážajú pri doprave materiálu pomocou paletového vozíka
 - Obnoviť bezpečnostný náter na podlahe (ako vo vonkajších tak aj vo vnútorných priestoroch)
 - Označiť prvý a posledný schod – bezpečnostnou farbou (chýbajúce bezpečnostné značenie)
 - Popraskané sklá, poškodené okenné rámy, poškodená podlaha PVC, na budove príjem surovín
 - Neoznačený znížený strop na chodbe - označiť bezpečnostným náterom podľa NR 387/2006
- ❖ **Nedostatky a porušenia zistené pri vyšetovaní a registrácii pracovných úrazov chorôb z povolania, nebezpečných a závažných udalostí** podľa § 17 zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o BOZP v znení neskorších predpisov a vyhlášky MPSV a R SR č. 500/2006 Z. z., ktorou sa ustanovuje vzor o registrovanom pracovnom úraze a vyhlášky č. 504/2006 Z. z. o spôsobe hlásenia, registrácie a evidencie choroby z povolania a ohrozenia chorobou z povolania /skratka NREG/.
- V súvislosti s porušovaním legislatívy pri vyšetovaní a registrácii pracovných úrazov neboli zistené zo strany zamestnávateľa žiadne nedostatky. Pri vyšetovaní majú možnosť sa zúčastniť zástupcovia zamestnancov a pri registrovaných pracovných úrazoch sú prizývaný k vyjadreniu sa ku pracovným úrazom.
 - Nesmie sa zabúdať na nebezpečné udalosti (skoro úrazy), ktoré je potrebné s plnou vážnosťou evidovať a doriešiť príčiny tejto udalosti.

- ❖ **Nedostatky a porušenia zistené pri odškodňovaní pracovných úrazov a chorôb z povolania**, podľa ustanovení § 195 ods. 1 až 4 a ods. 6, § 196, § 197, § 198 ods. 1 písm. d) a § 198 ods. 2, § 214 ods. 1 až 3, § 215, § 216, § 217 ods. 1 a ods. 2, § 218, § 219, ods. 1, § 220 a § 221 Zákonníka práce v znení neskorších predpisov a niektorých ustanovení (napr. § § 2, 8, 13, 16, 17, 24, 83 až 116, 128, 129, 132-134, 231, 251, 260, 272, 275, 277) zákona NR SR č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov /skratka NOPU/.
 - Pri kontrolách neboli zistené nedostatky, ani základné organizácie OZ Potravinárov SR nehlásili v tomto smere žiadne problémy.

- ❖ **Nedostatky zistené pri poskytovaní, používaní osobných ochranných pracovných prostriedkov (ďalej len OOPP)** podľa § 6 ods. 2 a ods. 3, písm. a) zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o BOZP v znení neskorších predpisov a nariadenia vlády SR č. 395/2006 Z. z. o podmienkach poskytovania a používania OOPP, ďalej nedostatky pri poskytovaní umývacích čistiacich a dezinfekčných prostriedkov, prípadne aj nedostatky pri poskytovaní ochranných alebo nahradzujúcich nápojov /skratka NOOP/.
 - Sťažnosti zamestnancov na ochrannú prilbu. Zamestnanci sa sťažovali na váhu prilby. Poukazovali na iné druhy prilb, ktoré zamestnávateľ poskytuje zamestnancov, ktoré sú ľahšie. Zamestnankyňa prezentovala aj problém s úchytom prilby. Pri práci, jej po zohnutí sa, prilba spadla z hlavy. Odporúčané prehodnotiť vydotovanie uvedenej prilby a následne jej zmenu za iný druh a prehodnotiť úchyt prilby, aby neprišlo k padaniu prilby z hlavy zamestnanca s prihliadnutím používania sieťok na hlave pod prilbou.
 - Sťažnosti na ochranné číre okuliare. Zamestnanci sa sťažujú na používanie (nosenie) ochranných čírych okuliarov. Zamestnávateľ núti používanie ochranných čírych okuliarov aj na pracoviskách, kde nie je žiadne riziko. Zamestnávateľ na základe analýzy rizík vyhodnotil možné riziká, pri ktorých sa musí chrániť zamestnanec ochrannými okuliarmi. Zamestnanci sa sťažujú, že zamestnávateľ núti zamestnancov používať ochranné okuliare aj tam (na tých miestach a pracoviskách), kde na základe analýzy rizika, nebolo vyhodnotené možné riziko pre zamestnancov a nie je potrebné používať ochranné číre okuliare. Zamestnanci si tak nemôžu odložiť ochranné okuliare z hlavy a tak dochádza u zamestnancov k zbytočným bolestiam, spôsobené neustálym nosením okuliarov a pod..

- ❖ **Nedostatky a porušenia predpisov zistené pri zdravotnej a hygienickej starostlivosti** /skratka NZDR/ (najčastejšie zisťované nedostatky pri poskytovaní hygienickej a zdravotnej starostlivosti pre zamestnancov, napr. zistené

nedostatky v zmysle § 8, nedostatky zistené pri organizovaní a realizácii rekondičných pobytov podľa § 11, všetko podľa zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o BOZP v znení neskorších predpisov, prípadne aj ostatných súvisiacich predpisov, niektoré porušenia ustanovení § 27 až 42 zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, § 55, § 56 a § 176 Zákonníka práce v znení neskorších predpisov a pod..

- V niektorých prípadoch sú nedoriešené rekondičné pobyty. Zamestnávateľ sa snaží kompenzovať rekondičné pobyty iným spôsobom ako napr. umožnenie oddychu v zariadeniach, ktoré majú k dispozícii základné organizácie, prípadne cez rekreačné poukazy, ktoré po novom vyplývajú zo zákona.
- Na niektorých pracoviskách bolo poukazované na možnosť práce v riziku, ale zamestnávateľ preukázal oficiálne meranie PZS, čiže zo strany zamestnávateľa neprišlo k porušeniu.
- Pretrváva problém bližšieho identifikovania psychickej záťaže. Táto záťaž je vyhodnocovaná maximálne v kategórii II., ako psychické vyčerpanie, bez definovania problémov a ich príčinnej súvislosti. Následne k tomu, je problematické aj prijímanie a posudzovanie nápravných opatrení.
- V niektorých prípadoch na podnet zástupcov zamestnancov, prípadne priamo zamestnancov pracujúcich na dotknutom pracovisku, bolo odporúčané premeranie teploty na exponovaných pracoviskách
- U vybraných zamestnávateľov odporúčam v priebehu ďalšieho obdobia sledovať opatrenia súvisiace s monitoringom CO₂
- Na pracovisku Bryndziareň – odporúčanie: častejšie meniť zamestnancov – rotovať vo výrobe, aby nebola vysoká fyzická záťaž (bremená) na jedného zamestnanca za pracovnú zmenu
- Sťažnosti zamestnancov na neprimerané správanie sa majstra. Zamestnanci sa sťažovali, že vedúci zamestnanec v pozícii majstra, používa voči podriadeným zamestnancom vulgárne slová. Urázaním zamestnancom spôsobuje na pracovisku nevhodné prostredie. Zamestnanci sú v stresovom prostredí. Správanie vedúceho zamestnanca je na hrane s bossingom.
- Pri kontrole pracoviska bolo zistené, že zamestnanci na odlúčených pracoviskách nie sú dostatočne kontrolovaní. V zmysle zákona 124/2006 o BOZP je zamestnávateľ povinný dbať na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci u zamestnancov na odlúčených pracoviskách, zamestnancov, ktorí pracujú na pracovisku sami a osobitných skupín zamestnancov, predovšetkým vo vzťahu k špecifickým nebezpečenstvám, ktoré osobitne ovplyvňujú ich bezpečnosť a zdravie. Odporúčam, aby zamestnávateľ vypracoval systém kontroly – evidencie týchto zamestnancov.

- Zamestnanci sa sťažovali, že pracujú na pracoviskách s vyhlásenou rizikovou prácou, ale nemajú príplatky za prácu na tomto pracovisku. Odporúčame prehodnotiť uvedené pracovisko a zamestnancov na tomto pracovisku.
 - Návrh zavedenia dodatkovej dovolenky pre zamestnancov v zmysle zákonníka práce, ktorí pracujú v sťažených alebo zdravíu škodlivých podmienkach. Zamestnanci pracujú v riziku poukazovali na možnosť uplatnenia dodatkovej dovolenky.
 - Evidencia prestávok (odpočinok na jedenie a oddych). Zamestnávateľ nevedie presnú evidenciu dochádzky. Zamestnanci čerpajúci si prestávku na odpočinok a jedenie, nevidujú čas začiatku a konca danej prestávky.
- ❖ **Nedostatky zisťované pri organizovaní a výkone nadčasovej, alebo nočnej práce /skratka NNAD/ najmä nedostatky v zmysle § 97 a § 98 Zákonníka práce v znení neskorších predpisov, nedostatočné prestávky pri a po práci, prípadne aj nedostatočný odpočinok v súvislosti s touto prácou.**
- Pretrváva značná záťaž zamestnancov nadčasovou prácou, aj keď nie sú prekračované povolené limity. Zamestnanci si takto síce prilepšujú odmeny za prácu, ale sami priznávajú vyššiu vyčerpanosť.
- ❖ **Nedostatky a porušenia ustanovení § 19 a § 20 zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o BOZP v znení neskorších predpisov, nedostatky zistené pri spolupráci, ustanovení a činnosti zástupcov zamestnancov pre BOZP, alebo komisie BOZP, prípadne aj porušenie ustanovenia § 240 Zákonníka práce v znení neskorších predpisov /skratka NZOK/.**
- Boli zistené nedostatky v aktualizácii zoznamov zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť. U jedného zamestnávateľa nebola trvalo vymenovaná komisia BOZP, ale komisiu menoval až vždy pred zasadnutím príslušnej Komisie BOZP.
 - Na nástenku BOZP umiestniť zoznam zástupcov zamestnancov pre BOZP
 - Upraviť zloženie Komisie BOZP a zasadanie podľa interného predpisu
 - Chýba komisia BOZP – nutnosť vymenovať Komisiu BOZP
 - Vymenovať viacerých zástupcov zamestnancov pre BOZP v zmysle zákona na 170 zamestnancov (minimálne 4 ZZ pre BOZP) – dvaja ZZ pre BOZP je nedostatočný počet zástupcov zamestnancov pre BOZP

- ❖ **Nedostatky organizačného charakteru** – spektrum rôznych organizačných a riadiacich nedostatkov (napr. neplnenie všeobecných zásad prevencie, nevypracovanie politiky BOZP a pod.), nevykonávanie bezpečnostných oboznamovaní a školení, nedostatky zistené v oblasti bezpečnostno-technickej služby a pod., najmä podľa zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. o BOZP v znení neskorších predpisov /skratka NORG/).
 - Zamestnancom nie je zabezpečený voľný prístup k prevádzkovým predpisom a informáciám o škodlivinách v pracovnom prostredí.
 - Je potrebné, aby bola spätná väzba zo strany odborov na tvorcu predpisu.

- ❖ **Ostatné zistené nedostatky** /skratka OSTA/ (celý spoločný súbor ostatných zistených nedostatkov napr. tých, ktoré neboli zaradené do hodnotenia osobitne podľa predchádzajúceho spektra kritérií).
 - Pri kontrolách upozorňujeme tiež na drobné nedostatky, ktoré sa vyskytujú pri označovaní zvýraznenia schodišťových stupňov, prechodov, ako aj poškodené dlaždice na manipulačných plochách. Organizácie tieto nedostatky odstraňujú počas odstavok alebo cez celozávodné dovolenky.

ČASŤ III.

Odporúčanie a príklady pre metodickú a poradenskú službu odborov

1. Akcie odborových inšpektorov BOZP

Poskytovanie metodickej pomoci pre ZO OZ a písomné vypracovanie metodických materiálov /PMPO/ (napr. údaje o počte a určenie problematiky ktorej sa tieto materiály týkali) a prezentácia odborov v oblasti BOZP.

❖ So základnými organizáciami prebiehala komunikácia:

- Ako riešiť nedostatočnú komunikáciu medzi ZO a zamestnávateľom (či už je to neochota zo strany zamestnávateľa alebo ignorácia ZO)
- Ako postupovať pri kontrole vykonávajúci zástupcovia zamestnancov pre BOZP (ich práva a povinnosti)
- Rekondičné pobyty, kto má nárok na rekondičný a pobyt a za akých podmienok

- OOPP – povinnosť nosiť OOPP
- Komisia BOZP – zloženie, zasadanie
- Zastráňovanie predsedu ZO (práva a povinnosti predsedu a zamestnávateľa)
- Pracoviská s vyhlásenou rizikovou prácou (meranie, povinnosti)
- Náležitosti vydávaných interných predpisov BOZP a ich prerokovanie so zástupcami zamestnancov.

2. Akcie odborových inšpektorov BOZP

Poskytovanie pomoci pri výchove a vzdelávaní a lektorská pomoc /PVZD/ (napr. údaje o počte vykonaných oboznámeniach, vzdelávacích aktivitách, školeniach a údaje o počte účastníkov na týchto aktivitách).

- ❖ Školenie zástupcov zamestnancov OZ Potravinárov SR dňa 26.2 – 27.2. 2020 zariadenie „Oravská horáreň“ Hruštín. Počet účastníkov cca 8.

3. Poskytovanie právnej pomoci a určenie ktorých otázok sa táto pomoc najviac týkala /PPOM/

- ❖ Návšteva IP Bratislava, za účelom vysvetlenia problematiky BOZP najmä v súvislosti s COVID 19 – povinnosti zamestnávateľa, ochrana zdravia zamestnancov a pod. Postup pri PÚ, Komisia BOZP a zástupcov zamestnancov pre BOZP.

4. Vyšetrovanie a riešenie sťažností a určenie ktorých otázok sa najviac sťažností týkali /RSTA/

- ❖ Na OZ Potravinárov SR sú priebežne prerokované výsledky kontrol, ako aj prípadných problémov v jednotlivých základných organizáciách.
- ❖ Pred každou kontrolou vykonávanou u zamestnávateľa je prerokovaná náplň kontroly s predstaviteľom ZO OZ a tiež na záver kontroly sa zástupcovia základnej organizácie vyjadrujú k zisteným skutočnostiam. Pred každou kontrolou som v kontakte aspoň s jedným členom ZV s ktorým sa pripravujem na kontrolu. Tento člen ZV má možnosť sa so mnou dohodnúť na priebehu kontroly, má možnosť vopred ma informovať prípadne upozorniť na niektoré nedostatky alebo problémy, ktoré majú v podniku a na ktoré sa mám prioritne zamerať. V protokoloch z kontrol uvádzame požiadavku, aby zamestnávateľ nápravné opatrenia vopred prerokoval so základnou odborovou organizáciou – za účelom dosiahnutia dohody (zhody pri ich realizácii).

- ❖ So zástupcami ZO Potravinárov SR sú tiež neformálne rokovania na konferenciách a stretnutiach organizovaných v rámci zväzu.

5. Akcie odborových inšpektorov BOZP

Údaje o rokovaníach s orgánmi štátnej správy a vzájomná spolupráca v oblasti BOZP /RSTR/

- ❖ Účasť na zasadnutí redakčnej rady časopisu „Bezpečná práca“ a príspevky do odborného časopisu.

6. Údaje o rokovaníach v oblasti BOZP v ZO OZ, účasť na PKZ /RBPZ/

Údaje o rokovaníach s odvetvovými zamestnávateľskými zväzmi a združeniami v zamestnávateľských organizáciách o BOZP a účasť na KZVS /RZZB/

7. Činnosť

Údaje o činnosti a prácach v komisiách spadajúcich do pôsobnosti KOZ SR, /PKOZ/

- ❖ Z dôvodu pandémie COVID 19, boli všetky školenia ako aj pravidelné doškolenie inšpektorov BOZP pod KOZ SR odložené na nakoniec úplne zrušené.
- ❖ V druhom polroku 2020 boli vypracované 2 metodické materiály, ktoré boli poslané na členské organizácie.
 - Prvý materiál bol určený členom, ktorí prežívajú mimoriadnu situáciu. Opísaný je zdravotný stav človeka v takýchto chvíľach ako i možné dopady na jeho konanie. Bol vypracovaný presný postup, ako má každý člen v mimoriadnej situácii postupovať, aké má práva a povinnosti voči zamestnávateľovi.
 - Druhý metodický materiál je zameraný na Mobbing na pracovisku. Tento neduh je častým prejavom na pracovisku. Obeťou mobbingu sa môže stať ktokoľvek bez akéhokoľvek vlastného pričinenia. Metodika vysvetľuje, kto je obeťou, ako sa mobbing prejavuje, jeho následky a hlavne ako sa brániť mobbingu. Záverom sa metodický pokyn zameriava hlavne na príslušný právny rámec v boji proti mobbingu.

8. Vypracovanie stanovísk

Údaje o vyjadrení a poskytovaní rôznych stanovísk k návrhom právnych a bezpečnostných predpisov (napr. podľa § 39 ZP) a k iným materiálom v oblasti BOZP /SBOZ/

- ❖ Pripomienkovanie materiálov (návrhov interných podnikových predpisov) pre oblasť BOZP. Tieto ZO zasielajú na OZ Potravinárov SR so žiadosťou o posúdenie, vyjadrenie a príbežne sú vybavované..

9. Iná aktivita a činnosti v oblasti BOZP

Ostatné aktivity a činnosti bez ich bližšej špecifikácie a konkretizácie, (napr. také, ktoré neboli doteraz uvedené) /OSTA/.

- ❖ Pri príležitosti 28. apríla, ktorý je z iniciatívy Medzinárodnej organizácie práce nielen Svetovým dňom bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ale zároveň aj medzinárodným spomienkovým dňom za obete pracovných úrazov a chorôb z povolania, si KOZ SR tento pietny deň pripomínala z dôvodu pandémie COVID 19, len uverejnením článku na svojej web stránke.

10. Návrhy na zameranie činnosti a práce odborových inšpektorov v oblasti BOZP pre ďalšie obdobie.

Návrh na Odbor BOZP pri KOZ. Z dôvodu pretrvávajúcej situácie pandémie COVID 19, ktorá neumožňuje stretávanie sa inšpektorov BOZP, navrhujem zavedenie komunikácie formou webinára. Webinárové akcie (porady, konferencie, školenia a pod.) by mohli byť na báze mesačnej v 1 – 2 hodinovom trvaní. V prípade osvedčenia sa webinára na odbore BOZP pri KOZ, by mohli tieto aktivity pokračovať aj po ukončení pandémie COVID 19.

V Bratislave dňa: 08. 12. 2020

Mgr. Igor Maček

Inšpektor BOZP OZP SR

Tabuľková časť k správe o činnosti za príslušný rok 2019

Odborový zväz: Odborový zväz potravinárov SR

ČASŤ I. Všeobecné údaje

1.

Počet profesionálnych odborových inšpektorov BOZP	1
---	---

2.

Činnosť odborových Inšpektorov BOZP	Počet výkonov	Počet vydaných opatrení
Základné kontroly BOZP	6	12
Komplexné kontroly BOZP	/	/
Tematické kontroly BOZP	/	/
Mimoriadne kontroly BOZP	/	/
Následné kontroly BOZP	/	/
Iné kontroly BOZP	/	/
Spolu	6	12

3.

Vyšetrovanie pracovných úrazov a nebezpečných udalostí...	Počet vyšetrovaní	Počet vydaných opatrení
Smrteľných PÚ	/	/
Závažných PÚ	/	/
Chorôb z povolania	/	/
Nebezpečných udalostí a závažných priemyselných havárií	/	/
Spolu	/	/

ČASŤ II. Výsledky kontrolnej činnosti odborov

4. Požiadavka na prerušenie práce podľa § 149 ods. 1 písm. c) ZP

Požiadavka na prerušenie práce podľa § 149 ods. 1 písm. c) Zákonníka práce (uloženie tzv. bývalého záväzného pokynu).	Počet
	/

5. Kontrola dodržiavania platných predpisov na zaistenie BOZP

Č.	TYP	Názov, rozdelenie a stručný popis zistených nedostatkov podľa jednotnej metodiky pre výkon odborovej kontroly nad BOZP	Počet nedostatkov
1	NTCH	Rôzne nedostatky technického charakteru.	2
2	NPPP	Nedostatky zistené v pracovných priestoroch a pracovných podmienkach.	13
3	NREG	Nedostatky zistené pri evidencii, registrácii, vyšetrovaní pracovnej úrazovosti /PÚ/ a chorôb z povolania /CHZP/.	/
4	NOPU	Nedostatky zistené pri odškodňovaní pracovnej úrazovosti a chorôb z povolania.	/
5	NOOP	Nedostatky zistené pri prideľovaní a používaní OOPP, nedostatky pri poskytovaní umývacích, čistiacich a hygienických prostriedkov, nedostatky pri poskytovaní nahradzujúcich alebo ochranných nápojov.	2
6	NZDR	Nedostatky zistené v zdravotnej spôsobilosti, zdravotníckej a hygienickej starostlivosti, nedostatky pri poskytovaní prvej predlekárskej pomoci, prípadne nedostatky pri vykonávaní zdravotného dohľadu, PZS, nedostatky zistené pri organizovaní a realizácii rekondičných pobytov pre zamestnancov.	11
7	NNAD	Nedostatky zistené pri výkone nadčasovej práce, alebo nočnej práce, prípadne nedostatočné prestávky pri a po práci, nedostatočný odpočinok v súvislosti s touto prácou, riziková práca v nadčase a pod.	/
8	NZKO	Nedostatky zistené pri ustanovení a činnosti zástupcov zamestnancov a komisie BOZP.	5
9	NORG	Rôzne všeobecné nedostatky organizačného charakteru, nedostatky pri uplatňovaní všeobecných zásad prevencie a pod.	2
10	OSTA	Spektrum rôznych ostatných zistených nedostatkov spolu, napr. všetkých tých, ktoré neboli zaradené do hodnotenia samostatne podľa predchádzajúceho spektra kritérií.	1

Č.	Štatistický počet zistených nedostatkov (bez ich bližšej špecifikácie a konkretizácie), ktoré boli u zamestnávateľa odstránené na základe poukázania odborového inšpektora ešte počas výkonu jeho kontroly. a tieto závady už neboli uvedené v protokole z tejto kontroly.	Počet
11		7

ČASŤ III. Poskytovanie metodickej a poradenskej činnosti odborov

Akcie odborových inšpektorov BOZP v oblasti:	Počet
/PMPO/ Poskytovanie rôznej metodickej pomoci a prezentácia odborov v oblasti BOZP.	8

Akcie odborových inšpektorov BOZP pri:	Počet	
	akcií	pre členov
/PVZD/ Poskytovanie pomoci pri výchove a vzdelávaní a lektorská činnosť v oblasti BOZP.	1	8
/PPOM/ Poskytovanie rôznej právnej pomoci.	5	16
/RSTAŽ/ Vyšetrovanie a riešenie sťažností.	4	12
Spolu		36

Aktivita odborových inšpektorov BOZP pri:	Počet
/RSTR/ Rokovania s orgánmi štátnej správy, prípadne vzájomná spolupráca v oblasti BOZP.	2
/RBPZ/ Rokovania o BOZP v ZO OZ a účasť na PKZ.	/
/RZZB/ Vzájomné rokovania so zamestnávateľskými zväzmi a združeniami o BOZP.	/

Činnosť	Počet
/PKOZ/ Práca a činnosť v rôznych odborných komisiách na OZ a KOZ SR.	2

Stanoviská	Počet
/SKPR/ Vydávanie rôznych stanovísk k právnym a ostatným predpisom (napr. k predpisom podľa § 39 ZP) a k ostatným materiálom z oblasti BOZP.	2

Iná aktivita	Počet
/OSTA/ Ostatné aktivity a činnosti (bez ich bližšej špecifikácie a konkretizácie), napr. také, ktoré neboli doteraz uvedené.	4

A. Zhodnotiť vplyv odborov na prípravu legislatívy týkajúcej sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a súvisiacich oblastí

Po celý rok zasiela odbor BOZP na KOZ SR rôzne materiály, ktoré žiadajú pripomenovať. Po obdržaní pripomienok od všetkých inšpektorov BOZP, následne odbor spracuje tieto pripomienky a zašle ucelené stanovisko na KOZ SR. V prípade požiadaviek od základných organizácií, pripomienky na rôzne interné predpisy vydávané zamestnávateľom zasielame naspäť na ZO.

B. Zhodnotiť priamy výkon kontrolnej činnosti BOZP. Porovnanie počtu zistených nedostatkov, prípadný ich pokles, alebo nárast oproti minulému roku.

Porovnaním tabuliek kontrolnej činnosti za rok 2020 oproti minulému roku 2019 môžeme zhodnotiť, že vykonané kontroly boli v nižšom počte. Z dôvodu pandémie COVID 19 nebolo možné vykonať všetky kontroly, ktoré boli naplánované na rok 2020. Tak ako v roku 2019 prebehlo aj v roku 2020 jedno školenie zástupcov zamestnancov zo základných odborových organizácií OZ Potravinárov SR. Odborný seminár sa uskutočnil koncom februára.

C. Zhodnotiť reálny vplyv legislatívy a dopad kontrolnej činnosti odborov na zamestnancov a na zlepšovanie podmienok v oblasti BOZP.

Výchovné a vzdelávacie aktivity, ktoré organizuje Odborový zväz umožňuje nie len sa vzdelávať v oblasti BOZP, ale na seminároch si účastníci vymieňajú svoje poznatky a znalosti. S odbornými lektormi si vymieňajú informácie a poukazujú na svoje skúsenosti u zamestnávateľa. Následne pri výkone kontrolnej činnosti môžem pozitívne zhodnotiť prácu zástupcov zamestnancov.

Odporúčal by som, aby KOZ SR naďalej publikovala rôzne šlabikáre, zákony, nariadenia a pod. Podľa mojich skúseností publikácie z oblasti BOZP veľmi pomáhajú zástupcom zamestnancom, najmä zástupcom zamestnancom pre BOZP. Publikácie majú ZO na pracoviskách a v prípade potreby ich využívajú.